

DECIZIE nr. 785 din 12 mai 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 44 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 404 din 15 iunie 2009**

Data intrării în vigoare 15-06-2009

Ioan Vida - președinte

Nicolae Cochinescu - judecător

Aspazia Cojocaru - judecător

Acsinte Gaspar - judecător

Ion Predescu - judecător

Puskas Valentin Zoltan - judecător

Tudorel Toader - judecător

Augustin Zegrean - judecător

Simona Ricu - procuror

Valentina Bărbățeanu - magistrat-asistent

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 44 din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor. Excepția a fost ridicată de Florina Izabela Cîrstea în Dosarul nr. 7.856/1/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 5 mai 2009, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 12 mai 2009.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 3 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 7.856/1/2008, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 44 din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Florina Izabela Cîrstea într-un litigiu având ca obiect soluținarea recursului introdus împotriva unei hotărâri a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la înscrierea acesteia la concursul de promovare în funcția de judecător de tribunal.

În motivarea excepției autoarea acesteia susține, în esență, că prevederea de lege criticată "este neconstituțională prin excludere și discriminatorie", întrucât face posibilă promovarea în condiții mai facile la instanțele superioare numai a magistraților foști avocați și excluderea posibilității promovării în aceleași condiții a magistraților care anterior admiterii în magistratură au fost consilieri juridici. Precizează că judecătorii în funcție, indiferent de activitatea desfășurată anterior admiterii în magistratură, au același statut constituțional. Autoarea excepției susține că discriminarea este cu atât mai evidentă cu cât, anterior admiterii în magistratură, activitatea desfășurată anterior în funcția de consilier juridic a fost asimilată cu cea de avocat. Arată că, deși inițial toți magistrații se află în situație de egalitate, pentru admiterea în profesie fiind cerută vechime de 5 ani în diferite profesii juridice, pe parcursul desfășurării profesiei, legea instituie o prezumție de "necorespondere profesională" a magistraților foști consilieri juridici față de cei care au fost avocați, care sunt prezumați de lege superiori din punct de vedere profesional, din moment ce li se reduce perioada de activare în magistratură necesară pentru promovare, restrângând astfel dreptul celorlalți magistrați.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal, întrunită în plen, "a hotărât în unanimitate sesizarea din oficiu în aceste dosare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 44 din Legea nr. 303/2004](#)".

Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât "autoarea acesteia dorește, în realitate, completarea dispoziției criticate din [Legea nr. 303/2004](#) în sensul luării în considerare, la calculul vechimii prevăzute de [art. 44 alin. \(1\)](#) din același act normativ, și a perioadei în care judecătorul sau procurorul a fost consilier juridic", ceea ce excedează competenței Curții Constituționale, potrivit [art. 2 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#).

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale. În opinia sa, dispozițiile de lege criticate fac abstracție de faptul că dobândirea calității de magistrat s-a realizat în urma promovării concursului de admitere în magistratură, cu îndeplinirea condițiilor cerute de lege, printre care și cele privind vechimea minimă necesară în funcții juridice, inclusiv cea în funcția de consilier juridic. Arată că, în contradicție cu principiul egalității în drepturi a cetățenilor, la examenul de promovare a magistraților se ia în considerare și perioada în care judecătorul sau procurorul a fost avocat. Consideră că, pe cale de consecință, pentru persoane aflate în aceeași situație,

judecători și procurori care au promovat concursul de admitere în magistratură, cu îndeplinirea condițiilor cerute de lege, se aplică un tratament juridic diferit în ceea ce privește promovarea la instanțele sau parchetele imediat superioare, fiind încălcat principiul egalității în drepturi.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile [art. 44 din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005. Din motivarea scrisă a excepției rezultă însă că autorul acesteia are în vedere numai alin. (2) al art. 44, care are următorul cuprins:

- Art. 44 alin. (2): "La calcularea vechimii prevăzute la alin. (1) se ia în considerare și perioada în care judecătorul sau procurorul a fost avocat."

Art. 44 alin. (1) prevede condițiile pe care trebuie să le îndeplinească judecătorii și procurorii pentru a putea participa la concursul de promovare la instanțele sau parchetele imediat superioare, printre acestea numărându-se și anumite condiții minime de vechime.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textul de lege criticat contravine dispozițiilor din Legea fundamentală cuprinse la art. 16 - "Egalitatea în drepturi" și art. 53 - "Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți".

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că sub incidența prevederilor [art. 44 din Legea nr. 303/2004](#) intră, în principal, acei magistrați care au fost numiți în magistratură pe bază de concurs în condițiile art. 33 alin. (1) din aceeași lege. Este vorba despre foștii judecători și procurori care și-au încetat activitatea din motive neimputabile lor, personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie, Institutul Național de Expertize Criminalistice și din Institutul Național al Magistraturii, avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, personalul de probațiune cu studii superioare juridice, ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice, grefierii cu studii superioare juridice, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, din Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române și Institutul Român pentru Drepturile Omului, cadrele didactice din învățământul juridic superior acreditat și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție. Toate aceste persoane pot participa la concursul de admitere în magistratură dacă au o vechime minimă de 5 ani în funcțiile enumerate.

Dintre cei declarați admiși la concursul de admitere în magistratură, numai cei care au fost avocați se pot înscrie, ulterior, la concursul de promovare la instanțele sau parchetele imediat superioare fără să aibă vechimea minimă efectivă în magistratură necesară, potrivit [art. 44 alin. \(1\) din Legea nr. 303/2004](#), beneficiind de asimilarea vechimii în avocatură cu vechimea în magistratură.

Așadar, în ceea ce privește condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a accede la funcția de judecător sau procuror la instanțele sau parchetele superioare, se instituie un privilegiu în favoarea celor care au fost avocați, în detrimentul tuturor celorlalți. Ținând cont de faptul că, la momentul înscrierii la concursul de admitere în magistratură, toți candidații au fost considerați egali sub aspectul profesiei și al vechimii necesare potrivit [art. 33 alin. \(1\) din Legea nr. 303/2004](#), este inechitabilă oferirea unui asemenea tratament privilegiat la un moment ulterior unei anumite categorii de magistrați. Nimic nu justifică apariția unei diferențieri între cele două momente din cariera unui magistrat, respectiv momentul admiterii în magistratură și cel al promovării. De vreme ce au fost declarați admiși la concursul de admitere în magistratură, nu se poate presupune decât că toți magistrații, indiferent de funcția în domeniul juridic pe care au avut-o anterior, au evoluat și s-au perfecționat în cadrul unor repere profesionale similare, neexistând niciun motiv pentru conferirea unei mai mari îndreptățiri la promovarea la instanțele sau parchetele superioare unei anumite categorii. Între magistrați, pe parcursul dezvoltării profesionale, nu pot exista decât eventuale discrepanțe generate de gradul individual de pregătire, nicidecum de împrejurări particulare, anterioare admiterii în magistratură. Diferențierea nu se poate justifica nici pe considerentul că activitatea pe care o desfășoară avocații este mai apropiată de cea pe care o desfășoară judecătorii și procurorii. Același lucru se poate spune și despre alte categorii de juriști, printre cele mai sugestive exemple în acest sens fiind asistenții judiciari (care participă alături de judecători în completele care soluționează litigii de muncă), grefierii cu studii superioare juridice (care sunt auxiliari ai justiției, fiind îndeaproape implicați în partea procedurală a activității jurisdicționale) ori magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție (care au un statut foarte asemănător judecătorilor, condițiile generale de numire a lor fiind cele

prevăzute pentru funcția de judecător și procuror, iar dispozițiile [Legii nr. 303/2004](#) privind incompatibilitățile și interdicțiile, formarea profesională continuă și evaluarea periodică, drepturile și îndatoririle, precum și răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor aplicându-se în mod corespunzător și acestora).

Este de asemenea adevărat că tipul de activitate desfășurată anterior admiterii în magistratură de alte categorii de juriști, cum ar fi, spre exemplu, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului ori al Administrației Prezidențiale, este greu să fie asimilat cu activitatea jurisdicțională și, implicit, vechimea în astfel de funcții să fie asimilată vechimii în magistratură necesară pentru înscrierea la concursul de promovare la instanțele sau parchetele superioare.

Tocmai de aceea soluția pentru îndepărtarea stării de neconstituționalitate rezultată din condițiile diferențiate pe criteriul funcției anterior deținute, prevăzute de textul de lege criticat, nu poate fi decât constatarea existenței unei inegalități, contrare prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție.

Prin urmare, Curtea constată că prevederile [art. 44 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) constituie o încălcare a principiului egalității și nediscriminării, prin instituirea unui tratament diferențiat unor cazuri egale, în lipsa unei justificări obiective și rezonabile.

Curtea Constituțională a mai fost sesizată în câteva rânduri cu excepția de neconstituționalitate ce face obiectul cauzei de față, dar a respins-o ca inadmisibilă, fără să examineze conformitatea textului de lege criticat cu normele constituționale, întrucât motivarea neconstituționalității textului de lege tindea la completarea acestuia, atribuție ce excedează competenței instanței de contencios constituțional. În cazul de față, însă, analizând situația generală reglementată de norma criticată și observând că aceasta afectează, într-un fel sau altul, un număr considerabil de magistrați, Curtea constată că prevederile de lege criticate sunt neconstituționale, observând, totodată, că legiuitorul este singurul în măsură să remedieze situația injustă pe care a generat-o prin edictarea acestui text de lege.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#),

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Florina Izabela Cîrstea în Dosarul nr. 7.856/1/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile [art. 44 alin. \(2\) din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN VIDA

Magistrat-asistent,

Valentina Bărbățeanu
